

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 41 Закону
України «Про публічні закупівлі»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

У 2014 році було підписано та ратифіковано Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка замінила Угоду про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною і дала нашій державі змогу перейти від партнерства і співробітництва з ЄС до політичної асоціації та економічної інтеграції. Одним з наступних важливих кроків євроінтеграційного курсу України є посилення співробітництва з Європейським Союзом з нормативно-правових питань, що включає в себе імплементацію директив та регламентів ЄС, зокрема і Регламенту (ЄС) № 178/2002 від 28 січня 2002 року Європейського Парламенту і Ради про встановлення загальних принципів і вимог харчового права, створення Європейського органу з безпечності харчових продуктів та встановлення процедур у питаннях, пов'язаних із безпечністю харчових продуктів (далі – Регламент № 178/2002).

Також, було розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку», з яким системно пов'язаний даний проект Закону України «Про внесення змін до статті 41 Закону України «Про публічні закупівлі».

Згідно з пунктом 2 частини 5 статті 41 Закону:

«Збільшення ціни за одиницю товару до 10 відсотків пропорційно збільшенню ціни такого товару на ринку у разі коливання ціни такого товару на ринку за умови, що така зміна не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю, - **не частіше ніж один раз на 90 днів з моменту підписання договору про закупівлю.**

Обмеження щодо строків зміни ціни за одиницю товару не застосовується у випадках зміни умов договору про закупівлю бензину та дизельного пального, газу та електричної енергії».

Фактично, з урахуванням світових котирувань на товари, обмеженою пропозицією на внутрішньому ринку та купою інших факторів зростання цін на деякі продукти харчування набагато випереджає обумовлені Законом 10 відсотків за 90 днів. Так, за офіційним сайтом Державної служби статистики темпи зростання цін в вересні-листопаді 2020 р. та грудні 2020 р. – лютому 2021 р. становили відповідно:

- яйця – 40,1 та 33,7 відсотки;
- олія соняшникова – 15,7 та 15,9 відсотки;
- цукор – 34,5 та 15,9 відсотки;
- овочі за період з грудня 2020 р. по лютий 2021 р. зросли на 22,6 відсотки.

Дана норма Закону змушує постачальників продуктів харчування, по яким темпи зростання цін набагато випереджають обумовлені 10 відсотків на 90 днів, реалізовувати свій товар собі в збиток на довгостроковий термін. Це неминуче призведе до невиконання умов договорів про закупівлю та їх розірвання. Відповідно, у постачальника таких продуктів харчування буде змарнована репутація та він попаде до так званого «чорного» списку замовника. А сам замовник вимушений буде деякий час (до проведення нового тендеру і

підписання за результатами тендеру нового договору на поставку, або до підписання проміжного допорогового договору на поставку) відмовитися від споживання даного товару.

Слід відзначити, що ціни у нових договорах, які будуть підписані замовником з цим, або іншим постачальником, будуть ринковими і суттєво відрізнятимуться від цін, за якими відбувалася поставка раніше, бо ніхто собі в збиток працювати не буде.

Таким чином, без закріплення таких спеціальних положень в національному законодавстві повноцінна діяльність суб'єктів господарювання, що надають послуги із харчування та замовників, які закупають послуги харчування або продукти для їдальні є очевидно неможливою. Водночас відповідно до частини 4 статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» передбачено, що відносини, пов'язані із сферою публічних закупівель, регулюється виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом.

Враховуючи наведене даним законопроектом, пропонується запровадити в Законі України «Про публічні закупівлі» необхідні норми, які б дозволяли застосування процедури збільшення/зменшення цін на продукти харчування в залежності від коливання цін на ринку та загалом рівня продуктової інфляції без обмежень щодо строків.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою законопроекту є уточнення положень Закону України «Про публічні закупівлі» задля забезпечення прозорих механізмів провадження діяльності суб'єктів господарювання, що надають послуги з харчування, поставки харчових продуктів.

3. Основні положення законопроекту

Основними положеннями законопроекту є запровадження бланкетної норми щодо особливостей внесення змін до договорів про закупівлю послуг з харчування, поставки харчових продуктів.

4. Стан нормативно-правової бази у цій сфері правового регулювання

У цій сфері правового регулювання діють такі акти законодавства:

Конституція України;

Господарський кодекс України;

Цивільний кодекс України;

Закон України «Про публічні закупівлі»;

Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»;

Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків застосування законопроекту

Прийняття законопроекту забезпечить досягнення значних економічних, правових та соціальних результатів, які зокрема стосуватимуться:

створення правових підстав для надійної та безперебійної організації харчування, наданні послуг з харчування, поставки продуктів харчування відповідно до договорів, укладених через систему публічних закупівель.

Народні депутати України

Дануца О.А.

